

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α.

Ἐπεὶ δέδεικται ἡ ΔN ἴση τῇ ΔM , ῥᾶτος ἄρα ἐντεῦθεν ἀναφαίνεται τρόπος τῆ Ὑπερβολῆν ἰσοσκελῆ καταγράψαι. Συστάσης γὰρ πρὸς τῷ Γ ὡς ἔτυχε ληφθέντι ὀρθῆς γωνίας τῆς $\text{N}\Gamma\Delta$, ἀπειράριθμοι εὐθεῖαι $\text{N}\Delta$, NZ κτλ. ἐπὶ τὴν $\Gamma\Delta$ κλιθήσονται, ἀπὸ δὲ τῶν σημείων Δ , Z κτλ. ἐὰν ἀχθῶσι παράλληλοι τῇ ΓN ἢ ἴσαι ταῖς εἰρημέναις κεκλιμέναις $\text{N}\Delta$, NZ κτλ. αἱ ΔM , ZE κτλ. τὰ σημεία M , E , N ἐπὶ τῆς Ὑπερβολικῆς ἰσοκελῆς καμπύλης ἔσεται.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Μ Η'.

Σχημ. 117. Ἐὰν ἄξονι μὲν πλαγίῳ τῷ αὐτῷ τῇ ἰσοσκελεῖ ὑπερβολῇ NEM , τῆτ' ἔσι τῷ $\text{N}\Xi$, ὀρθία δὲ πλευρᾶ ἑτέρα τῇ $\text{N}\Theta$ καταγραφῇ Ὑπερβολῇ ἑτέρα ἢ NABK , ἢ ληφθῇ ἢ NT μέση ἀνάλογον τῆς ὀρθίας πλευρᾶς $\text{N}\Theta$ ἢ τῆς πλαγίας $\text{N}\Xi$, ἢ τῆς ὀρθίας NP τῆς ἰσοσκελεῖς ὑπερβολῆς NEM , ἔσαι τὸ χωρίον NBK πρὸς τὸ NMK , ὡς ἢ $\text{N}\Theta$ πρὸς τὴν NT .

Τετάρτῳ εὐθεῖαι τις ἑτέρα ἢ AH τέμνουσα τὴν ἰσοσκελεῖ ὑπερβολὴν κατὰ τὸ E , ἢ ἔσεται δὴ

ὡς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΚ τετράγωνον πρὸς τὸ ὀρθογώνιον ΕΚΝ, τῶτ' ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ἐν τῇ ἰσοσκελεῖ ὑπερβολῇ τεταγμένης ΚΜ τετράγωνον, ὅπερ ἀξιοῦται τῷ ὀρθογώνιῳ ἐκείνῳ, ὅπως ἡ ΝΘ πρὸς τὴν ΝΞ ἢ τὴν ΝΡ (Πορ. τῆς Ε'). Α' μ' ὡς ἡ ΝΘ πρὸς τὴν ΝΡ, ὅτω τὸ ἀπὸ τῆς ΝΘ τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΝΤ, ἣτις ὑπετέθη μέση ἀνάλογος τῶν ΝΘ, ΝΡ. Ἄρα (ἐπεὶ $BK^2 : KM^2 = NO^2 : NT^2$.) ἔσ' ὡς ἡ ΒΚ πρὸς ΚΜ, ὅπως ἡ ΝΘ πρὸς ΝΤ. Καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ δειχθήσεται ὅτι ὡς ἡ ΑΗ πρὸς ΗΕ, ὅπως ἡ ΝΘ πρὸς ΝΤ. Ὡς ἄρα (12 τῆς Ε') πᾶσαι αἱ εὐθεῖαι τῆς ὕπερβολικῆς χωρὶς ΝΒΚ, πρὸς ἀπάσας τὰς εὐθεῖας τῆς ἐτέρας ΝΜΚ, τῶτ' ἔστι τὸ χωρίον τῆς καταγραφείσης ὕπερβολῆς ΝΒ πρὸς τὸ τῆς ἰσοσκελεῖς ΝΜ, ὅπως ἡ ὀρθία πλευρὰ ΝΘ τῆς πρώτης πρὸς τὴν ΝΤ μέσην ἀνάλογον αὐτῆς τῆς ΝΘ, ἔσ' τῆς πλευρᾶς, ΝΞ ἢ τῆς ΝΡ ὀρθίας πλευρᾶς τῆς ἐτέρας ὕπερβολῆς, ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΜΟ΄.

Τὸ παραβολικὸν χωρίον ΓΒΑΚ, ἴσου Σχημ. 119. ἔστι δυσὶ τριτημορίοις τοῦ περι αὐτὸ περιγεγραμμένου παραλληλογράμμου — ΙΗΓΚ.

Τετάρθῳ ἐπὶ τὴν διάμετρον ΑΕ ἢ ΒΔ, καὶ

διὰ τῆ Β ἀχθείσης παρὰ τὴν διάμετρον τῆς εὐ-
 θείας ΖΒΛ, ἐπιζείχθω ἡ ΑΓ τέμνουσα τὴν μὲν
 ΒΔ κατὰ τὸ Θ, τὴν δὲ ΛΖ κατὰ τὸ Μ. Καὶ ἐκ
 τῆς περὶ τὴν ΑΗ περιαγωγῆς τῆ παραλληλο-
 γραμμῆς ΑΗΓΕ ἢ τῆ τριγώνου ΑΓΗ ἐπιγενοήσθω
 ἀπογευνάσθαι Κύλινδρος τριπλάσιος Κώνη (10 τῆ
 ΙΒ΄). Καὶ ἐπεὶ ἐσὶν ὡς ὁ κύκλος, ἢ ἀκτὶς ἡ ΛΖ
 ἢ ἡ ΜΓ, πρὸς τὸν κύκλον ἢ ἀκτὶς ἡ ΜΛ, ἕτως
 τὸ ἀπ' ἐκείνης τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ ταύτης (12
 τῆ ΙΒ΄), ἢ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΗ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΑΛ,
 ἢ δὴ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΕ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΔΒ, τῆτ' ἐσὶν
 ἢ ἀύθεια ΕΑ πρὸς τὴν ΑΔ (Προτ. Δ΄) ἢ ἡ
 ΖΛ πρὸς τὴν ΔΒ. Ὡς ἄρα πάντες οἱ ἴσοι κύκλοι
 τῆ Κιλύνδρου ἐκείνου πρὸς ἅπαντας τὰς κύκλους τῆ
 εἰς αὐτὸν ἐγγεγραμμένους, ἕτω πᾶσαι αἱ ἴσαι εὐ-
 θείαι τῆ παραλληλογράμμου πρὸς ἅσας τὰς εὐ-
 θείας τῆ παραβολικῆς τριγράμμου ΑΒΓ (τῆτ' ἐσὶν
 ὡς ὁ Κύλινδρος ὁ ἐκ τῆ παραλληλογράμμου ΑΓ
 πρὸς τὸν ἐκ τῆ τριγώνου ΑΓΗ Κώνου, ἕτω τὸ πα-
 ραλληλόγραμμον ΑΓ πρὸς τὸ τρίγραμμον ΑΒΓΗ).
 ὥσπερ ἄρα ὁ Κύλινδρος ἐστὶ τριπλάσιος τῆ Κώνη,
 ἕτω ἢ τὸ παραλληλόγραμμον τριπλάσιόν ἐστὶ τῆ
 τριπλεύρου ΑΒΓΗ. Τὸ λοιπὸν ἄρα παραβολικὸν χω-
 ρίον ΑΒΓΕ ἴσον ἐστὶ δυσὶ τρίτημορίοις τῆ εἰρημένου
 παραλληλογράμμου ΑΕΓΗ, ἢ ἑκατέρων τῶν χωρίων
 διπλασιασθέντων, ὅλον τὸ παραβολικὸν χωρίον
 ΓΑΚ ἴσον ἐστὶ δυσὶ τρίτημορίοις ὅλης τῆ περὶ αὐτὸ

περιγεγραμμένον παραλληλογράμμη ΙΝΓΚ, ὃ εἶδει. δεῖξαι.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Δῆλον ἄρα ὅτι ἡ Παραβολή ἐστὶν ἐπίτριτος τῆ εἰς αὐτὴν ἐγγεγραμμένον τριγώνου, ἦτοι ὡς 4 πρὸς 3. Ἐπεὶ γὰρ ἡ παραβολὴ ἐστὶ πρὸς τὸ παραλληλόγραμμον ὡς 2 πρὸς 3. καὶ τὸ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ τρίγωνον ὡς 2 πρὸς 1. ἔσται ἄρα ἡ παραβολὴ πρὸς τὸ τρίγωνον ἐν λόγῳ συγκειμένῳ ἔκτε τῆ 2 πρὸς 3, ἢ τῆ 2 πρὸς 1. ὅθεν ὡς 4 πρὸς 3 (141).

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Β'.

Ἡ δὲ παραβολὴ ΑΒΓΕ πρὸς τὸ μέρος ΑΒΔ τὸ τετμημένον ὑπὸ τῆς τεταγμένης ΒΔ ἐστὶν ὡς ὁ Κύβος τῆς ΕΓ πρὸς Κύβον τῆς ΒΕ. Ἐπεὶ γὰρ ἡ τὸ ΑΒΔ ἐξιστᾶται δυσὶ τριτημορίοις τῆ παραλληλογράμμου ΑΔΒΛ, ἔστι δὴ ΑΒΓΕ πρὸς ΑΒΔ, ὡς ΑΕΓΗ πρὸς ΑΔΒΛ, ἦτοι ἐν λόγῳ συγκειμένῳ ἔκτε τῆ λόγῳ τῶν βάσεων ΕΓ, ΔΒ ἢ τῆ τῶν ὑψῶν

141) ΑΒΓΕ : ΑΕΓΗ = 2 : 3 (ἐκ τῆς παραστάσεως Πρότασεως). Ἀλλὰ καὶ ΑΕΓΗ : ΑΕΓ = 2 : 1 (34 τῆ Α' τῆ Εὐκλείδου). ἄρα ΑΒΓΕΧ ΑΕΓΗ : ΑΕΓΗΧ ΑΕΓ = 2Χ2 : 3Χ1 (σημ 22). ἡ διαιρέσει τῶν ὁρῶν ἑκατέρων τῆ πρώτου λόγῳ διὰ τῆ αὐτῆ ΑΕΓΗ, ἔσται ΑΒΓΗ : ΑΕΓ = 2Χ2 : 3Χ1 = 4 : 3.

Κ. Δ. της Κ. τ. Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΕΑ, ΔΑ. Α'Μ' ὁ λόγος τῆς ΕΑ πρὸς ΔΑ ἐστὶ διπλασίον τῷ λόγῳ τῆς ΕΓ πρὸς ΔΒ (ἐστὶ γὰρ ΕΑ: ΔΑ = ΕΓ: ΔΒ αἱ τεταγμέναί ὡς τὰ ἀπὸ τῶν τετμημένων τετράγωνα). ἄρα τὰ χωρία ταῦτα ἐσὶν ἐν λόγῳ τριπλασίονι, ἢ περ αἱ τεταγμέναί ΕΓ, ΔΒ, ὅθεν ὡς οἱ αὐτῶν Κῦβοι (*).

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Ν'.

Σχημ. 120. Κύκλος, ἔἵ διάμετρος ἡ ΑΠ ἴσος ἐστὶ τριγώνῳ ὀρθογώνιῳ τῷ ΓΑΒ, ἔἵ ὕψος μὲν ἡ ἀκτὶς ΑΓ, βᾶσις δὲ ἡ ΑΒ ἴση τῇ περιφερείᾳ ΠΑ.

Καταγραφείσης γὰρ δι' ἑτινοστῆν σημείον ἐπὶ τῆς ἀκτίνος ληφθέντος Δ, τῆς ὁμοκέντρος περιφέρειᾶς ΔΖ· καὶ ἀχθείσης ἐν τῷ τριγώνῳ τῆς εὐθείας ΔΕ παραλλήλη τῇ βᾶσει, ἐστὶν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς ΔΕ, ἕτως ἡ περιφέρεια ΠΑ πρὸς τὴν περιφέρειαν ΔΖ (Θεωρημ. Α'ρχιμ.) Ἐπειδὴ ἔἵ αὐταὶ ἔἵ ἐκεῖναι εἰσὶν ὡς ἡ ΑΓ πρὸς ΓΔ. Ὅθεν ὡσπερ ἡ

*) Ἐπὶ ΑΒΓΕ = ἡ ΑΕΓΗ, ἢ ΑΒΔ = ἡ ΑΔΒΛ, ἄρα ΑΒΓΕ : ΑΒΔ = ΑΕΓΗ : ΑΔΒΛ· ἀλλὰ ΑΕΓΗ : ΑΔΒΛ = $\frac{ΕΓ}{ΕΑ} : \frac{ΔΒ}{ΔΑ}$, ἢ ΕΑ : ΔΑ = ΕΓ : ΔΒ. Ἀντικαταστάτες ἄρα ἀντὶ τῷ λόγῳ ΕΑ : ΔΑ τῷ αὐτῷ ἴση ΕΓ : ΔΒ, ἴσαι ΑΕΓΗ : ΑΔΒΛ = $\frac{ΕΓ}{ΕΓ} : \frac{ΔΒ}{ΔΒ} = \frac{ΕΓ^3}{ΕΓ^3} : \frac{ΔΒ^3}{ΔΒ^3}$

ΑΒ ἐξισῶται τῇ περιφερείᾳ ΑΠ, ἔτω εἰ ἡ ΔΕ ἐξισῶται τῇ περιφερείᾳ ΔΖ. Τῆτο δὲ συμβαίνει αἰ. Πᾶσαι ἄρα αἱ εὐθεῖαι τῶ τριγώνῳ ΓΑΒ, ἐξισωθήσονται ἀπάσαις τοῖς ὁμοκέντροις περιφερείαις τῶ κύκλου. Ὁ κύκλος ἄρα ἴσος τῷ τριγώνῳ, ὃ εἶδει δεῖξαι.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α.

Ὁ κύκλος ἄρα ἐστὶν ἴσος ὀρθογωνίῳ τῷ ὑπὸ τῆς ἀκτίνος εἰς τῆς ἡμιπεριφερείας, ἢ τῆς περιφερείας ὅλης εἰς τῆς ἡμίσεως τῆς ἀκτίνος, τῆτ' ἐστὶ τῆ τετάρτῃ τῆς διαμέτρου περιεχομένῳ. Ἐπεὶ ἔν κατὰ τὸν τῶ Ἀρχιμήδου λογισμὸν ἡ περιφέρεια ἐστὶ πρὸς τὴν διάμετρον σχεδὸν ὡς 22 πρὸς 7. ἔσεται ἄρα ὁ κύκλος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς διαμέτρου τετράγωνον, ὡς 38½ πρὸς 49, ἢ ὡς 77 πρὸς 98, τῆτ' ἐστὶν ὡς 11 πρὸς 14. (142).

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Ν Α'.

Ἡ ἑξομοιωσις ΝΕΞ πρὸς κύκλου τὸν ΝΒΞ σχημ. 121.
ἐπὶ τῶ μείζονος ἄξονος ΝΞ τῆς Ε'λ.

142) Οὕσης τῆς διαμέτρου = 7 ἔσεται ἡ περιφέρεια ὡς ἐγγύς = 22. Ὁθεν ἐπεὶ ὁ κύκλος ἐστὶν ἴσος ὀρθογωνίῳ τῷ ὑπὸ τῆς περιφερείας καὶ τῶ τετάρτῃ τῆς διαμέτρου περιεχομένῳ, ἔσεται ἄρα ἴσος $22 \times \frac{1}{4} = \frac{22}{4} = \frac{11}{2} = 38\frac{1}{2}$. Ἐπεὶ ἐπεὶ τὸ τῆς διαμέτρου τετράγωνον ἐστὶν ἴσον $49 =$

λείψεως γραφέντα, ἔσιν ὡς ὁ ἐλάσ-
σων ἄξων πρὸς τὸν μείζονα.

Τεταγμένης διὰ τῆς κέντρου ἐπὶ τὸν ἄξονα τῆς
εὐθείας ΕΓ, ἣτις ἔσται ἡ ἐλάσσων ἄξων τῆς Ε'λ-
λείψεως, ἡ προεκβληθείσης ἕως τῆς κύκλου ἐπὶ τὸ
Β, ἡ δὲ ἡ ἑτέρα οἰασθῆν τῆς ΚΜ ἕως τῆς κύκλου
ἡ αὐτῆς προεκβληθείσης ἐπὶ τὸ Δ, ἔσιν ὡς τὸ ὑ-
πὸ ΕΚΝ πρὸς τὸ ὑπὸ ΕΓΝ, ἕτω τὸ ἀπὸ ΜΚ
πρὸς τὸ ἀπὸ ΓΕ, τῆτ' ἔσι τὸ ἀπὸ ΔΚ (ἴσον τῷ
ὑπὸ ΕΚΝ) πρὸς τὸ ἀπὸ ΒΓ (ἴσον τῷ ὑπὸ ΕΓΝ)
ὅ ἔσιν ὡς τὸ ἀπὸ ΜΚ πρὸς τὸ ἀπὸ ΓΕ, ἕτω τὸ
ἀπὸ ΔΚ πρὸς τὸ ἀπὸ ΒΓ. Καὶ ἐπομένως ὡς ἡ ΜΚ
πρὸς ΓΕ, ἕτως ἡ ΔΚ πρὸς ΒΓ. Πᾶσαι ἄρα αἱ τῆς
Ε'μείψεως εὐθεῖαι πρὸς πᾶσας τὰς τῆς κύκλου εἰ-
σὶν ὡς ἡ ΓΕ πρὸς τὴν ΓΒ, ἡ ὅλον τὸ χωρίον τῆς
Ε'μείψεως πρὸς ὅλον τὸ τῆς κύκλου ἔσιν ὡς ὁ ἐλ-
λάσσων ἡμιάξων ΓΕ πρὸς τὴν ἀκτῖνα ΓΒ τῆτ' ἔ-
σι τὸν μείζον ἡμιάξονα ΓΕ· τοιγαρῶν ἡ ὡς ὁ ἐλ-
λάσσων ἄξων πρὸς τὸν μείζονα, α. ε. δ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α .

Ἀχθεισῶν δὲ ἀπὸ τῆς κέντρου τῶν εὐθειῶν
ΓΜ, ΓΔ ἔσαι ὁ Ε'μειπτικός τομεὺς ΓΜΕ πρὸς

$\frac{98}{2}$ ὁ κύκλος ἄρα πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς διχμήτρου τετραγώνου
ἔσιν ὡς $\frac{77}{2} : \frac{98}{2} = 77 : 98 = 11 : 14$ (διαιρήσει ἑκατέρη
τῆς ὀρε διὰ 7.)

τὸν κυκλικὸν $\Gamma\Delta\Xi$ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ τῆ ἐλάσσο-
 σονος ἄξονος πρὸς τὸν μείζονα. Τὸ γάρτοι τμή-
 μα $\text{MK}\Xi$ πρὸς τὸ τμήμα $\Delta\text{K}\Xi$, τότε τρίγωνον
 ΓMK πρὸς τὸ αὐτῷ ἰσοῦψές $\Gamma\Delta\text{K}$ ἐσιν ὡς ἡ MK
 πρὸς τὴν ΔK . Τοιγαρῆν ἔως ἡ ΓE πρὸς τὴν ΓB
 ἢ τὴν $\Gamma\Xi$ ($=\Gamma\text{B}$). Ἐσι γὰρ ἐκ τῆς Προτάσεως
 $\text{MK} : \Delta\text{K} = \Gamma\text{E} : \Gamma\text{B}$. Ὁ τομεὺς ἄρα $\Gamma\text{M}\Xi$ πρὸς
 τὸν $\Gamma\Delta\Xi$ ἐσιν ὡς ἡ ΓE πρὸς $\Gamma\Xi$ (12 τῆ Ε').

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΒ'.

Ἐὰν οἰαδῆτις Κωνικὴ Τομὴ AEB , ἥς αἰ σχημ. 122.
 μὲν ἀπὸ τῶν περάτων τῆς βάσεως ἀ-
 γόμεναι ἐφαπτόμεναι AE , BH συμ-
 πίπτουεν τῇ κατὰ κορυφὴν ἐφαπτομένη
 EH κατὰ τὰ Z , H . ἐπὶ δὲ τὸ μεσαί-
 τατον σημεῖον τῆς βάσεως Δ εἶεν ἐ-
 πεξευγμέναι εὐθεῖαι αἰ $\text{Z}\Delta$, $\text{H}\Delta$, πε-
 ρὶ τὸν ἴδιον αὐτῆς ἄξονα ED περιαχ-
 θῆ· ἔσεται ἡ Κωνοῖς, τῆτ' ἔσι τὸ σε-
 ρεὸν τὸ ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆ ΔENB
 ἀπογεννώμενον, ἴση τῷ σερεῶ τῷ ἐκ
 τῆς περὶ τὸν αὐτὸν ἄξονα περιαγω-
 γῆς τῆ τριγώνου ΔHB ἀπογεννωμένου.
 Τότε σερεὸν τὸ ἐκ τῆς περὶ τὸν αὐ-
 τὸν ἄξονα περιαγωγῆς τῆ τριπλεύρου

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΕΝΒΗ ἀπογεννώμενον, ἴσον τῷ ἐκ τῆς
Περιογωγῆς τῆς τριγώνου ΕΔΗ ἀπογεν-
νώμενω σφραγῶ.

Ἀχθείσης γὰρ οἰασῶν εὐθείας τῆς ΑΚ πα-
ραλλήλου τῆς τε κατὰ κορυφὴν ἐφαπτομένη ΕΗ εἰς
τῆς βάσει ΑΔ, ἣτις δὴ τεμεῖ τὸν μὲν ἄξονα κα-
τὰ τὸ Ι, τὰς δὲ ἐφαπτομένας κατὰ τὰ Λ, Κ· τὴν
τε καμπύλην κατὰ τὰ Μ, Ν εἰς τὰς εὐθείας ΖΔ,
ΗΔ κατὰ τὰ Ο, Π. Ἐστω ὡς τὸ ὑπὸ ΜΚΝ πρὸς
τὸ ἀπὸ ΚΒ, ἔτω τὸ ἀπὸ ΕΗ, πρὸς τὸ ἀπὸ ΗΒ
(Πρωτ. Ις'.) εἰ ἐναλλάσσονται ὡς τὸ ὑπὸ ΜΚΝ
πρὸς τὸ ἀπὸ ΕΗ, ἔτω τὸ ἀπὸ ΚΒ πρὸς τὸ ἀπὸ
ΗΒ, τῆς ἐστὶ τὸ ἀπὸ ΔΙ πρὸς τὸ ἀπὸ ΔΕ ἢ τὸ
ἀπὸ ΙΠ πρὸς τὸ ἀπὸ ΕΗ (ἐστὶν ἄρα $ΜΚΝ:ΕΗ^2 =$
 $ΙΠ^2:ΕΗ^2$). Τὸ ἄρα ἀπὸ ΙΠ ἴσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ ΜΚΝ,
τῆς ἐστὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀπὸ ΙΚ, ΙΝ (2. τῆς Β').
Τοιγαρῶν εἰς ὁ κύκλος, εἰ ἀκτὶς ἡ ΙΠ, ἴσος ἐστὶ τῆς
διαφορᾶς τῶν κύκλων, ὧν ἀκτῖνες αἱ ΙΚ, ΙΝ (143)
τῆς ἐστὶ τῷ κυκλικῷ δακτυλίῳ τῷ ἐν τῆς περὶ τὸν

143) Κύκλος εἰ ἀκτὶς ἡ ΙΚ πρὸς Κύκλον, εἰ ἀκτὶς
ἡ ΝΙ ἐστὶν ὡς $ΙΚ^2 : ΙΝ^2$ (2. τῆς Β'). Ἐυθινοὶ κύκλος
ὁ πρῶτος πλὴν τῆς δευτέρας πρὸς τὸν δεύτερον ἐστὶν ὡς
 $ΙΚ^2 - ΙΝ^2 : ΙΝ^2$. ἦτοι ὁ δακτύλιος ὁ ὑπὸ τῆς ΚΝ πρὸς
κύκλον, εἰ ἀκτὶς ἡ ΙΝ, ὡς $ΙΠ^2 : ΙΝ^2$, ὡς κύκλος, εἰ ἀκ-
τὶς ἡ ΙΠ πρὸς κύκλον, εἰ ἀκτὶς ἡ ΙΝ. Ὁ κύκλος ἔρα,
εἰ ἀκτὶς ἡ ΙΠ ἐστὶν ἴσος δακτυλίῳ τῷ ὑπὸ τῆς ΚΝ γε-
φομένῳ.

ἄξονα $ΕΔ$ περιαγωγῆ τῆ τριπλεύρου $ΕΝΒΗ$ ὑπὸ τῆς εὐθείας $ΝΚ$ γραφομένῳ. Καὶ ἐπεὶ τῆτο ἀεὶ συμβαίνει, ὁ $Κῶνος$ ἄρα ὁ ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆ τριγώνου $ΕΔΗ$ περὶ τὸν ἄξονα $ΕΔ$ περιαχθέντος ἀπογεννώμενος, ἕπερ αἱ τομαὶ εἰσὶν ἀεὶ κύκλοι, ὧν ἀκτῖνες αἱ $Π$, ἴσος ἐστὶ τῷ ἐκ τῆς περὶ τὸν αὐτὸν ἄξονα περιαγωγῆς τοῦ τριπλεύρου $ΕΝΒΗ$ ἀπογεννώμενῳ $σερεῶ$, ἕπερ αἱ τομαὶ εἰσὶν ἀεὶ δακτύλιοι οἱ ὑπὸ τῆς εὐθείας $ΝΚ$ καταγραφόμενοι, ὅπερ ἦν τὸ δεύτερον.

Ἀλλὰ τὸ ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆ τριπλεύρου $ΕΝΒΗ$ ἀπογεννώμενον $σερεῶν$, μετὰ τῆς ἐκ τῆς περὶ τὸν αὐτὸν ἄξονα $ΕΔ$ περιαγωγῆς τῆς κωνικῆς τομῆς $ΕΝΒΔ$ $Κωνοῖδος$, ἐστὶν ἴσον τοῖς ἐκ τῆς περὶ τὸν αὐτὸν ἄξονα $ΕΔ$ περιαγωγῆς τῶν τριγώνων $ΕΔΗ$, $ΔΗΒ$ ἀπογεννομένοις $σερεοῖς$ ἅμα ληφθεῖσιν. Ὡςπερ ἄρα τὸ ἐκ τῆ τριπλεύρου $ΕΝΒΗ$ ἀπογεννώμενον $σερεῶν$, ἐστὶν ἴσον τῷ ἐκ τῆ τριγώνου $ΕΔΗ$ ἀπογεννώμενῳ $Κῶνῳ$, ἔτω $ε$ τὸ λοιπὸν $σερεῶν$ τὸ ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆ $ΕΝΒΔ$ ἀπογεννώμενον ἴσον ἐστὶ λοιπῷ τῷ ἐκ τῆς περὶ τὸν αὐτὸν ἄξονα περιαγωγῆς τῆ $ΔΗΒ$ τριγώνου ἀπογεννώμενῳ $σερεῶ$ ὅπερ ἦν τὸ πρῶτον (144).

144) Τὸ αὐτὸ δῆτε συμβαίνει καὶ τῷ σφαιρικῷ τμήματι $ΑΜΕΒ$ (σχ.μ. 13. τῶν Σημειώσεων) ἐπεὶ γὰρ ἐστὶ τὸ $ΒΚ^2 = τῷ ΜΛΝ$ (36. τῆ $Γ.$) $ε$ $ΗΕ^2 = ΗΒ^2$ (Πορ. 2. τῆς αὐτῆς) ἐστὶν ἄρα $ΜΚΝ : ΕΗ^2 = ΒΚ^2 : ΗΒ^2 = ΔΠΕ$

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΙΑ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΙΑ
 Κ.τ.Π
 ΜΑΝΝΙΝΑ 2006

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Προαχθεισῶν τῶν κατὰ πλευρὰν ἐφαπτομέ-
 νων ΑΖ, ΒΗ ἕως ὅτε τῷ ἄξονι κατὰ τὸ Θ συμπέ-
 σωσι· τῆς τε βάσεως τμηθείσης κατὰ τὸ Σ, ὡς εἶ-
 ναι τὸ ἀπὸ τῆς ΔΣ τετράγωνον ἴσον τῇ διαφορᾷ
 τῶν ἀπὸ ΑΔ, ΖΕ τετραγώνων, καὶ ἐπιζευχθείσης
 τῆς ΘΣ, ἔσεται ἢ ἐκ τῆς περὶ τὸν ΕΔ ἄξονα πε-
 ριαγωγῆς τῆς ΕΝΒΔ ἀπογεννωμένη Κωνοῖς, ἴση
 τῇ ἐκ τῆς περὶ τὸν ΔΘ ἄξονα περιαγωγῆς τοῦ
 τριγώνου ΣΘΔ ἀπογεννωμένῳ Κώνῳ. Ὁ γὰρ ἐκ
 τῆς περιαγωγῆς τῆς ΑΔΘ τριγώνου ἀπογεννώμε-
 νος Κώνος τριτημόριόν ἐστι τῆς Κυλίνδρου, ἢ βᾶσις
 μὲν κύκλος, ἢ ἀκτὶς ἢ ΑΔ· ὕψος δὲ ἢ ΔΘ (145)·
 Ὁ δὲ ἐκ τῆς ΖΕΘ τριγώνου ἀπογεννώμενος Κώνος
 ἅμα τῷ ἐκ τῆς τριγώνου ΖΕΔ ἀπογεννωμένῳ, τρι-
 τημόριόν ἐστι Κυλίνδρου, βᾶσιν μὲν ἔχοντος κύκλον,

: $\Delta Η^2 = ΙΠ^2 : Ε Η^2$ · ὡς ἄρα $ΜΚΝ : Ε Η^2 = ΙΠ^2 : Η Ε^2$ καὶ
 $ΜΚΝ = ΙΠ^2$ · Κατὰ δὴ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα δειχθήσε-
 ται καὶ τῷ σφαιρικῷ τμήματι ὅπερ δίδεικται ἐν τῇ Κο-
 νοῖδι παραληφθείσης, καὶ ὡς τῆς αὐτῆςδείξεως.

345) Τὸ γινόμενον ἐκ τῆς κύκλου, ἢ ἀκτὶς ἢ ΑΑ,
 καὶ τῆς ΔΘ, κυλίνδρῳ ἐξισῆται, ἢ βᾶσις μὲν ὁ ἀκτῖνι
 τῆς ΑΑ γραφεὶς κύκλος, ὕψος δὲ ἢ ΔΘ (σχολ. τῆς 15.
 τῆς ΙΒ'.) τῆς δὲ κυλίνδρου τέττε τριτημόριόν ἐστιν ὁ ἐκ τῆς
 περιαγωγῆς τῆς τριγώνου ΑΔΘ ἀπογεννώμενος κώνος
 (10. τῆς ΙΒ'.). Ὁ ἄρα Κώνος ἕτας τριτημόριόν ἐστι τῆς
 γινόμενου ἐκ τῆς ἀκτῖνι τῆς ΑΑ γραφέντος κύκλου καὶ τῆς
 ΔΘ εὐθείας· τῆτ' ἔστι τῆς εἰρημένης κυλίνδρου.

ἔστω ἡ ἀκτίς ἢ ΕΖ, ὕψος δὲ συναμφοτέρας τὰς ΘΕ, ΕΔ, τῶν ἑσσι τῆν ΔΘ (ἢ ἀχθείσης παρὰ τὴν ΔΕ τῆς εὐθείας ΖΞ, τριτημόριόν ἐστι, κυλίνδρου, ἢ βάσις μὲν ὁ ἀκτίνι τῆ ΔΞ γραφείς κύκλος, ὕψος δὲ ΔΘ). Ἡ ὑπεροχὴ ἄρα τῆ ἐκ τῆ τριγώνου ΑΔΘ ἀπογεννωμένον Κώνου, ἢ ὑπερέχει τῶν ἑκ τε τοῦ ΖΕΘ ἢ τῆ ΖΕΔ ἀπογεννωμένων Κώνων, ὅ ἐστι τὸ ἐκ τῆς περὶ τὸν ἄξονα ΔΕ περιαγωγῆς τῆ τριγώνου ΑΖΔ, ἢ ΔΗΒ ἀπογεννωμένον σφαιρῶν, τῶν ἑσσι ἢ Κωνοῖς ἢ ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆ ΕΝΒΔ ἀπογεννωμένη, ἴση ἐστι τριτημορίῳ κυλίνδρου, βάσιν μὲν ἔχοντος τὴν ὑπεροχὴν τῆ κύκλου, ἢ ἀκτίς ἢ ΔΑ, ἢ ὑπερέχει τῆ κύκλου, ἢ ἀκτίς ἢ ΕΖ, ὕψος δὲ τῆν ΔΘ (146). Τοιγαρῶν ὡσπερ τὸ ἀ-

146) Ὁ ἐκ τῆ τῆ ΑΔΘ Κώνος ἴσος ἐστι τριτημορίῳ κυλίνδρου, ἢ ὕψος μὲν ἢ ΔΘ, βάσις δὲ ὁ ἀκτίνι τῆ ΑΔ γραφείς κύκλος. Οἱ δὲ ἐκ τῶν τριγώνων ΘΖΕ, ΔΖΕ Κώνοι ἅμα ληφθέντες ἴσοι εἰσὶ τριτημορίῳ κυλίνδρου, βάσιν μὲν ἔχοντος κύκλον, ἢ ἀκτίς ἢ ΕΖ ἢ ΔΞ, ὕψος δὲ τὴν ΔΘ. Τοιγαρῶν ὁ ἐκ τῆ ΑΔΘ Κώνος, πλὴν τῶν ἐκ τῶν ΘΖΕ, ΔΖΕ Κώνων, τῶν ἑσσι ἢ ἐκ τῆ ΝΕΔΒ Κωνοῖς ἴση ἐστι τριτημορίῳ κυλίνδρου, ἢ βάσις μὲν ὁ ἀκτίνι τῆ ΔΑ γραφόμενος κύκλος, ὕψος δὲ ἢ ΔΘ, πλὴν τῆ τριτημορίῳ κυλίνδρου τῆ βάσιν μὲν τὸν ἀκτίνι τῆ ΔΞ γραφόμενου κύκλου, ὕψος δὲ τὸ αὐτὸ ΔΘ ἔχοντος, ἢ τριτημορίῳ τῆς ὑπεροχῆς ἢ ὑπερέχει ὁ ἐκ τῆ ΘΔΑ κύλινδρος τῆ ἐκ τῆ ΘΔΞ κυλίνδρου. Ἄλλ' ὁ ἐκ τῆ ΑΔΘ κύλινδρος πλὴν τῆ ἐκ τῆ ΘΔΞ κυλίνδρου ἴσος ἐστι τῶ γινομένῳ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν κύκλων, ἢν ἀκτίνες κί ΔΑ, ΔΞ κ

Ε.Δ. της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

πὸ τῆς ΔΣ τετράγωνον ἐστὶν ὑπεροχὴ τῶν ἀπὸ ΔΑ, ΕΖ· οὕτω καὶ ὁ κύκλος, ὃς ἀκτὶς ἢ ΔΣ, ἐστὶν ὑπεροχὴ τῆς κύκλου, ὃς ἀκτὶς ἢ ΔΑ, ἢ ὑπερέχει τῆς ἀκτίνι τῆς ΕΖ γραφομένου κύκλου. Ὁ ἄρα ἐκ τῆς ΣΘΔ τριγώνου ἀπογεγνώμενος Κῶνος ἴσος ἐστὶ ταύτῃ τῆ τῷ Κωνοῖδι.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Β'

Ἐάν δὲ ἡ καμπύλη ΑΕΝΒ Παραβολὴ ἢ, ἢ ἐξ αὐτῆς ἀναφυσομένη Κωνοῖς τριπλασία εἶσαι τοῦ ἐκ τῆς περὶ τὸν ἄξονα ΕΔ περιαγωγῆς τῆς τριγώνου ΘΕΔ ἀπογεγνώμενου σφαιροῦ. Ἐπεὶ γὰρ ἡ ἴσως φαστομένη ΔΘ ἐστὶ διπλασία τῆς ΘΕ (Πορ. 5. τῆς Θ.) ἢ ΑΔ εἶσαι διπλασία τῆς ΕΖ. Τὸ ἀπ' ἐκείνης ἄρα τετράγωνον, τετραπλάσιον τῆς ἀπὸ ταύτης τετραγώνου. Ὁ κύκλος ἄρα, ὃς ἀκτὶς ἢ ΔΣ, τριπλασίος τῆς κύκλου, ὃς ἀκτὶς ἢ ΕΖ (147). Τοι-

τῆ ὕψος ΘΔ, τῆς ἴσως τῷ γενομένου ἐκ τῆς κύκλου, ὃς ἀκτὶς ἢ ΔΕ, καὶ τῆς αὐτῆς ὕψος ΔΘ· ἢ ἄρα ἐκ τῆς ΕΝΔΒ Κωνοῖς ἴση ἐστὶ τριτημορίῳ τῆς αὐτῆς γινομένης, τῆς ἴσως τῆς ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆς τριγώνου ΣΘΔ ἀπογεγνώμενου ἴσως (3. τῆς ΙΒ').

147) $ΔΑ^2 = 4ΕΖ^2$ · ἄρα ὁ κύκλος, ὃς ἀκτὶς ἢ ΔΑ τετραπλάσιος τῆς ἀκτίνι τῆς ΕΖ. Ὁ δὲν ὁ ἀκτίνι τῆς ΔΑ κύκλος, πλὴν τῆς ἀκτίνι ΕΖ, τριπλασίος τῆς κύκλου, ὃς ἀκτὶς ἢ ΕΖ. Ἀλλ' ὁ ἀκτίνι τῆς ΔΣ κύκλος, ἐστὶ διαφορά τῶν ἀκτίσιν ταῖς ΔΑ, ΕΖ κύκλων, ὁ ἀκτίνι ἄρα τῆς ΔΣ τριπλασίος ἐστὶ τῆς ἀκτίνι τῆς ΕΖ.

γαρὼν ὁ ἐκ τῆ ΣΘΔ Κώνος, τοιπλάσιος τῆ ἐκ τῆς
 περιαγωγῆς τῆ ΘΕΔ ἑρεῦ, ὅπερ εἶν ἴσον Κώνω
 βάσιν μὲν ἔχοντι κύκλον, ἢ ἀκτὶς ἢ ΕΖ, ὕψος δὲ
 τὴν ΔΘ (2 τῆ ΙΒ΄.)

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Γ΄.

Οἰαδήποτε Κωνοῖς εἶσαι πρὸς τὸν εἰς αὐτὴν ἐκ Σχημ. 128.
 τῆ τριγώνου ΔΕΒ περὶ τὸν ἄξονα ΕΔ περιγραφέν-
 τος ἐγγεγραμμένον Κώνον, ὡς τὸ ἄθροισμα τῆς
 βάσεως ΒΔ καὶ τῆς κατὰ κορυφὴν ἐφαπτομένης ΕΗ
 πρὸς τὴν αὐτὴν βάσιν ΒΔ. Ἀκτὶνι γὰρ τῆ ΒΔ
 καταγραφέντος τῆ κύκλου ΒΤΑ, καὶ ἀχθείσης τῆς
 ΗΤ παραλλήλου τῷ ἄξονι ΕΔ, ἣτις τεμεί τὴν μὲν
 βάσιν κατὰ τὸ Τ, τὸν δὲ κύκλον κατὰ τὸ Τ, τῆς
 τε ΤΙ πρὸς ὀρθὰς ἐπὶ τὴν ΔΤ ἐπιζευχθεῖσαν κα-
 ταχθείσης, εἶσται τὸ ἀπὸ τῆς ΤΤ τετραγώνου
 ἴσον τῆ ὑπεροχῇ τῆ ἀπὸ τῆς ΔΒ, ἢ ὑπερέχεται
 ὑπὸ τῆ ἀπὸ τῆς ΤΔ τετραγώνου (47 τῆ Α΄.), ἢ

148. Δηφθεισῶν οἰμνδήποτε ἀναλογιῶν $A : B = \Gamma : \Delta$, $A : E = \Gamma : Z$, $A : H = \Gamma : I$, ὧν οἱ ἠγέμενοι κεί
 ἴσοι, τὰ κεφάλαια τῶν ἠγυμένων καὶ τὰ τῶν ἐπομένων
 ἀνάλογον εἶσται· ἐναλλάσσοντι γὰρ εἶσται

$$A : \Gamma = B : \Delta$$

$$A : \Gamma = E : Z$$

$$A : \Gamma = H : I$$

ἄρα (12. τῆ Ε΄.) $A : \Gamma = B + E + H : \Delta + Z + I$. Ὅ εἰσι
 $3A : 3\Gamma = B + E + H : \Delta + Z + I$. ἢ $3A : B + E + H$
 $= 3\Gamma : \Delta + Z + I$.

τοι τῆ διαφορᾷ τῶν ἀπὸ ΔΒ, ΕΗ, Ο΄θεν εἶται ἢ
 ἐκ τῆ ΔΕΝΒ Κωνοῖς ἐξισῆται τῷ Κώνῳ, ἢ βάσις
 μὲν ὁ ἀκτῖνι τῆ ΤΤ κύκλος, ἕψος δὲ ἡ ΔΘ (Πορ.
 Α΄ τῆς παρύσης). Ἐσεται ἄρα ἡ Κωνοῖς αὐτῆ πρὸς
 τὸν εἰς αὐτὴν ἀκτῖνι μὲν τῆ ΒΔ ἕψει δὲ τῆ ΔΕ
 ἐγγεγραμμένον Κώνον, ἐν λόγῳ συγκειμένῳ (σχολ.
 τῆς 15 τῆς ε΄), ἕκτε τῆ λόγῳ τῆ ἀπὸ ΤΤ πρὸς
 τὸ ἀπὸ ΒΔ, ἢ τὸ αὐτῷ ἴσον ΔΤ, ἢ τῆ τῆς εὐ-
 θείας ΘΔ πρὸς ΔΕ. Ἀλλὰ τὸ ἀπὸ ΤΤ εἰσιν ἴσον
 τῷ ὑπὸ τῶν ΔΤ, ΤΙ περιεχομένῳ (Πορ. 2 τῆς 8,
 τῆς ε΄), καὶ ἐπομένως $ΤΤ^2 : ΔΤ_2 = ΔΤ \chi ΤΙ : ΔΤ$
 $\chi ΔΤ = ΤΙ : ΔΤ$. Ἀντικαταστάσει ἄρα τῆ λόγῳ
 $ΤΙ : ΔΤ$ ἀντὶ τῆ $ΤΤ^2 : ΔΤ_2$, ἔσεται ἢ ἐκ τοῦ
 ΔΕΝΒ Κωνοῖς πρὸς τὸν ἐκ τῆ ΔΕΒ Κώνον ἐν λό-
 γῳ συγκειμένῳ, ἐκ τῶν λόγῳ τῆς τε ΤΙ πρὸς
 ΔΤ, ἢ τῆς ΔΘ πρὸς ΔΕ· αἶγες εἰσιν ὡς ἡ ΘΒ
 πρὸς τὴν ΘΗ, ἢ ὡς ἡ ΔΒ ἢ ΔΤ πρὸς τὴν ΒΤ
 (εἰσι γὰρ $ΔΒ = ΔΤ$, ἢ $ΘΒ : ΒΗ = ΔΒ : ΒΤ$). Ἀλλ’
 ὁ λόγος ὁ συγκειμένος ἐκ τῶν λόγῳ τῆς τε ΤΙ
 πρὸς ΔΤ, ἢ τῆς ΔΤ πρὸς ΒΤ, εἰσιν ὡς ἡ ΤΙ πρὸς
 ΒΤ (Σημ. 141)· ἄρα ἡ Κωνοῖς πρὸς τὸν ἐγγε-
 γραμμένον Κώνον εἰσιν ὡς ἡ ΤΙ πρὸς ΒΤ. Ἀλλ’ ὁ
 λόγος τῆς ΤΙ πρὸς ΒΤ εἰσιν ὁ αὐτὸς τῷ τῆς ΑΤ
 πρὸς ΔΤ, εἶγες τῶν ὀρθογωνίων ΙΤΔ, ΑΤΒ ἐκά-
 τερον ἐξισῆται τῷ ἀπὸ τῆς ΤΤ τετραγώνῳ (Πορ.
 2 τῆς 4 τῆς ε΄ ἢ Πορ. τῆς 17 τῆς αὐτῆ). Ὁ λό-
 γος ἄρα τῆς Κωνοῖδος πρὸς τὸν ἐγγεγραμμένον
 κώνον εἰσιν ὁ αὐτὸς τῷ λόγῳ τῆς ΑΤ πρὸς ΔΤ,

ὅ ἐστι τῷ τῆς ΔΒ σὺν τῇ ΕΗ πρὸς ΔΒ. Ταῦτα δὲ ἔχει ἐφαρμόσασθαι ἐν τῷ σφαιρικῷ τμήματι, ὡς δῆλον ἐκ τῶν προῤῥηθέντων.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Δ'.

Ὅθεν ἡ Κωνοῖς πρὸς τὸν ἐγγεγραμμένον Κῶνον ἔσεται ὡσαύτως ὡς ΔΘ σὺν ΘΕ πρὸς τὴν αὐτὴν ΔΘ (εἶγε ΔΘ: ΘΕ=ΔΒ:ΕΗ· καὶ ΔΘ+ΘΕ: ΘΔ=ΔΒ+ΕΗ: ΔΒ)· ἢ παραχθέντος τῆ ἀξονος ἐπὶ τὸ πρὸς τὸ Ρ ὡς εἶναι ΘΡ ἴσην ΘΕ, ἔσεται ἡ Κωνοῖς πρὸς τὸν ἐγγεγραμμένον Κῶνον ὡς ἡ ΔΡ πρὸς ΔΘ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Ε'.

Ἡ παραβολικὴ ἄρα Κωνοῖς ἔσεται ἡμιόλιον τῆ ἐγγεγραμμένου Κῶνος. Εἶγε ἡ ΔΡ ἐστὶ τριπλασία τῆς ΔΕ, ἢς διπλασία ἡ ΔΘ (Πορ. 5. τῆς Θ'). Ὅθεν ἡ ΔΡ πρὸς τὴν ΔΘ ἐστὶν ὡς 3 πρὸς 2. Καὶ ἐπειδὴ ὁ περὶ τὴν Κωνοῖδα περιγεγραμμένος Κύλινδρος ἐστὶ τριπλάσιος τῆ ἐγγεγραμμένου Κῶνος (10 τῆ Β').), ἔστιν ἄρα διπλάσιος τῆς εἰς αὐτὸν ἐγγεγραμμένης παραβολικῆς Κωνοῖδος. Ἐπεὶ γὰρ ὁ Κύλινδρος ἐστὶ πρὸς τὸν Κῶνον ὡς 6 πρὸς 2, καὶ ὁ Κῶνος πρὸς τὴν Κωνοῖδα ὡς 2 πρὸς 3, ἔσεται ἄρα δι' ἴσιν ὁ Κύλινδρος πρὸς πρὸς τὴν Κωνοῖδα, ὡς 6 πρὸς 3, τῆτ' ἐστὶ διπλάσιος τῆς Κωνοῖδος.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Ϛ.

Σχημ. 124.

Ἐάν δὲ ἡ καμπύλη $ΑΒΒ$ ἡμικύκλιον ἢ, ἢ ἡμιέλλειψις, ἐπεὶ αἱ κατὰ πλευρὰν ἐφαπτόμεναι αἰ ἀπὸ τῶν περάτων τῆ ἐτέρῃ ἀξονος $ΑΒ$ ἀχθεῖσαι $ΑΖ$, $ΒΗ$ εἰς παράλληλοι τῷ ἀξονι $ΕΔ$, ἔσεται ἡ ἐφαπτομένη $ΕΗ$ ἴση τῷ ἡμιάξονι $ΔΒ$. ἄρα ἡ $ΔΒ$ σὺν τῇ $ΕΗ$ ἔσεται διπλάσια τῆς $ΔΒ$, ὅθεν τὸ ἡμισφαίριον ἢ τὸ ἐλλειπτικὸν ἡμισφαιροειδὲς ἔσεται διπλάσιον τῷ ἐγγεγραμμένῳ κῶνον (Πορ. Δ' τῆς παρέσης). Ὁ δὲ περὶ τὸ ἡμισφαίριον ἢ περὶ τὸ ἡμισφαιροειδὲς περιγεγραμμένος κύλινδρος ἔσεται αὐτῷ ἡμιόλιον. Εἴγε ὁ κύλινδρος πρὸς τὸν κῶνον ἐστὶν ὡς 3 πρὸς 1 (10 τῆ $ΙΒ'$.) ὁ δὲ κῶνος πρὸς τὸ ἡμισφαίριον ὡς 1 πρὸς 2. ἄρα ὁ κύλινδρος πρὸς τὸ σφαιρὸν ἡμισφαίριον ἢ ἡμισφαιροειδὲς δι' ἴσιν ἐστὶ ὡς 3 πρὸς 2. Ταῦτὸν δὲ ἐστὶ τὸ περὶ τῆ περι τὴν ὀλοχερῆ σφαῖραν ἢ σφαιροειδὲς περιγεγραμμένῳ κυλίνδρῳ.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Ν Γ'.

Σχημ. 125.

Ἐάν τὸ μεταξὺ τῆς ὑπερβολῆς $ΒΗ$, καὶ τῆς ἀσυμπτώτης $ΓΙ$ μεσοσυλαβῶν χωρίου $ΒΗΓ$ περὶ τὸν ἀξονα $ΒΕ$ περιαχθεῖ, τὸ ἐντεῦθεν ἀπογεννώμενον σφαιρὸν ἐξισῆται κυλίνδρῳ ἰσοῦψεῖ, βάσιν ἔχοντι κύκλον, ἢ ἀκτὶς ἢ $ΒΓ$.

Ἐπει γὰρ τὸ ὀρθογώνιον IHΘ , ὃ ἐστὶν ἢ δια-
φορὰ τῶν ἀπὸ EI , EH (5 τῆ B' .) ἐστὶν ἴσον τῷ
ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης BΓ τετραγώνῳ (Πορ. Δ'.
τῆς $\text{ΛΖ}'$.) ἢ τῷ ἀπὸ τῆς εὐθείας EK · ἄρα καὶ
ἢ διαφορὰ τῶν κύκλων, ὧν ἀκτῖνες αἱ EI , EH ,
εἴτ' ἔν ὃ κυκλικὸς δακτύλιος ὃ ἐκ τῆς εὐθείας HI
ἐν τῷ περιάγεσθαι τὸ χωρίον BHIG περὶ τὸν ἄ-
ξονα BE ἀπογεννώμενος ἴσος ἐστὶ κύκλῳ, τῷ ἀκτι-
νι τῆ EK (2 τῆ IB' .) ἐκ τῆς περιαγωγῆς τῆ ὀρ-
θογωνίᾳ BΓKE ἐν τῷ Κυλίνδρῳ καταγραφέντι, τῆ-
το δὲ συμβαίνει αἰεὶ. Ἄπαντες ἄρα οἱ κυκλικοὶ δα-
κτύλιοι τῆ σφαιρῆ ἐκεῖνῃ ἴσοι εἰσὶν ἅπασιν τοῖς κύ-
κλοις τῆ Κυλίνδρου τύτῃ, ἢ δὴ τὸ σφαιρὸν ἐκεῖνο,
ἴσον τύτῳ τῷ Κυλίνδρῳ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Ἡ ὑπερβολικὴ ἄρα K ωνοῖς ἢ ἐκ τῆς περὶ τὸν
ἄξονα BE περιαγωγῆς τῆς τομῆς BHE ἀπογεννω-
μένη ἴση ἐστὶ τῷ δακτυλίῳ, τῷ ἐκ τῆς περιαγω-
γῆς τῆ τριγώνῃ ΓEI περὶ τὸν αὐτὸν ἄξονα ἀπα-
γεννωμένῳ. Ὁ γὰρ δακτύλιος ἕτος μετὰ τῆ ἐκ
τῆς περιαγωγῆς τῆ ὀρθογωνίᾳ BΓKE ἀναφυσόμενῃ
Κυλίνδρῳ ἴσος ἐστὶ τῆ ἐκ τῆ BHE ἀπογεννωμένη
 K ωνοῖδι σὺν τῷ ἐκ τῆ ἀσυμπτωτικῆς χωρίῳ BHIG
ἀπογεννωμένῳ σφαιρῷ. Καὶ ἐπειδὴ τῆτό ἐστιν ἴσον
τῷ εἰρημένῳ Κυλίνδρῳ, ἢ ἢ ὑπερβολικὴ ἄρα K ω-
νοῖς ἴση ἐστὶ τῷ εἰρημένῳ δακτυλίῳ.

Ε.Υ. Παιδείας Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006